

Valnämnden

Plats och tid	SR Ormön kommunkontoret, kl. 15:00 – 16:50
Beslutande	Ingrid Ragnar (KD), ordförande Lennart Owenius (M) Mika Muhonen (S) Peter Jansson (S) Matts Eriksson (S) Inger Börjesson (M) Jan-Olov Ahlinder (M)
Övriga deltagande	Ej tjänstgörande ersättare: Stefan Hansson (M), Desirée Mattsson (S), Freddie Erikson (V), Therese Edin (BOA) Kersti Ingemarsson, nämndsekreterare/valsamordnare Valkansliet; Kristine Nilsson-Wieslander, Maria Wallin, Malin Hübinette, § 38
Utses att justera	Mika Muhonen (S)

Underskrifter

Paragrafer 23 - 40

Sekreterare
Kersti Ingemarsson

Ordförande
Ingrid Ragnar (KD)

Justerande
Mika Muhonen (S)

ANSLAG/BEVIS

Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Organ	Valnämnden
Sammanträdesdatum	2023-10-26
Datum för anslags uppsättande	2023-11-01
Anslags nedtagande	2023-11-23
Förvaringsplats för protokollet	Kommunkontoret, Stångörsgatan 10, Östhammar

Underskrift

.....
Kersti Ingemarsson

Valnämnden

§ 23.	Val av justerare	3
§ 24.	Fastställande av föredragningslistan	3
§ 25.	Information från förvaltningen.....	4
§ 26.	Beslut om åtkomst och behörighet till Valid.....	5
§ 27.	Beslut om ny starttid för valnämndens sammanträden	7
§ 28.	Beslut om arvode under folkomröstning, val till riksdag, region- och kommun samt till europaparlamentet.....	8
§ 29.	Beslut om begränsat öppethållande i vallokal på valdagen	11
§ 30.	Antagande av Kommunikationsplan 2024	12
§ 31.	Fastställande av Verksamhetsplan 2024	13
§ 32.	Fastställande av schema för valdistrikt, valdagen.....	15
§ 33.	Fastställande av Rutin vid oplanerade avbrott	16
§ 34.	Aktualitetsprövning: Regel för politiska aktiviteter, propaganda och övriga aktiviteter vid röstmottagningsställen i Östhammars kommun	17
§ 35.	Informationsärende: Fråga kring ångerrätten.....	19
§ 36.	Informationsärende: återrapportering från Nationell valkonferens.....	20
§ 37.	Godkännande: annonser ambulerande röstmottagning och central distribuering av namnvalsedlar	22
§ 38.	Avstämning: Verksamhetsskyddsanalys inför EU-valet 2024.....	24
§ 39.	Avstämning: uppdrag enligt verksamhetsplan 2023	25
§ 40.	Anmälningsärenden.....	27

Valnämnden

§ 23. Val av justerare

Beslut

Valnämnden utser Mika Muhonen (S) att justera dagens protokoll.

§ 24. Fastställande av föredragningslistan

Beslut

Valnämnden fastställer föredragningslistan.

Valnämnden

Dnr VN-2023-1

Dnr VN-2023-2

Dnr VN-2023-4

§ 25. Information från förvaltningen

Beslut

Informationen är mottagen.

Ärendebeskrivning

Presentation, ny chefsjurist tillika sakkunnig i relevant lagstiftning val

Utredning om valkansliets arbetslokal kan nyttjas för möten i andra kommunala sammanhang

Utredning om valkansliets arbetslokal kan ingå i stadenhetens organisation under perioder då val stundar och valkansliets personal använder lokalen

Utredning nyckel/tagg frågan till röstnings- och vallokaler

Händelseschema för valkansliet, ambulerande röstmottagare, valnämnden och supportteam

Kommunens GIS-samordnare på valgeografiseminarium den 14 september 2023

Mobiltelefoner till support och ambulerande röstmottagning

Möte med PostNord gällande transporter och sortering av förtidsröster, EU-valet 2024

Möte med Arbetsmarknadsenheten (AME) gällande uppdrag i samband med EU-valet 2024

Beslutsunderlag

Händelseschema

Ärendets behandling

Valnämndens åtgärdsförslag 1 (sakkunnig i relevant lagstiftning, taggar ersätts med nycklar, andra möjligheter till telefonsupport samt bemanning från AME)

Valnämndens åtgärdsförslag 3 (valkansliets arbetslokal)

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Valkansliet; Kersti Ingemarsson och Kristine Nilsson-Wieslander

Valnämnden

Dnr VN-2023-14

§ 26. Beslut om åtkomst och behörighet till Valid

Beslut

Valnämnden utser Kristine Nilsson-Wieslander, sakkunnig tjänsteperson inom valkansliet som behörighetsadministratör i Valid med rollen inskrivare.

Tidigare beslut för Kersti Ingemarson gäller fortsättningsvis.

Ärendebeskrivning

Valmyndigheten har ett valdatasystem, Valid. Länsstyrelsen ger åtkomst och behörighet till Valid för de som ska vara behörighetsadministratörer och inskrivare hos kommunen. Därefter kan dessa hantera övriga behörighetsroller inom kommunen.

Valnämnden har att besluta om behörighetsadministratör i Valid med rollen inskrivare efter Anna Lidvall Gräll som slutat sin tjänst inom Östhammars kommun.

Ifyllda och undertecknade blanketter för begäran om behörighet, behörighetsadministratör och inskrivare på kommun samt förbindelse om behörighet ska skickas till Länsstyrelsen.

Beslutsunderlag

- Bestämmelser för behörighetsadministratörer och inskrivare
- Handledning behörighetsadministration i Valid
- Säkerhetsbestämmelser för nyttjande av Valid

Ärendets behandling

Valnämndens presidium beslutade 2022-01-04, § 2 om behörighetsadministratörer i Valid med rollen inskrivare. Kersti Ingemarsson och Lennart Jonasson blev utsedda till behörighetsadministratörer i Valid med rollen inskrivare.

Valnämndens presidium beslutade 2023-03-20, § 2 att utse Kersti Ingemarsson och Anna Lidvall Gräll till behörighetsadministratörer i Valid med rollen inskrivare.

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Ordförande Ingrid Ragnar (KD)

Valnämnden

Beslutet skickas till

Länsstyrelsen; [REDACTED]

Chefsjurist; Kristine Nilsson-Wieslander

Valnämnden

Dnr VN-2023-20

§ 27. Beslut om ny starttid för valnämndens sammanträden

Beslut

Valnämnden beslutar att nämndens sammanträden fortsättningsvis ska börja kl. 13:00.

Merkostnaden för 2023 hanteras inom tilldelad budget. För 2024 täcks merkostnaden genom omfördelning av ramen som tilldelats valnämnden.

Ärendebeskrivning

Föreslås att nämndens sammanträdestider ändras till att starta kl. 13:00 den 14 december 2023 samt den 1 februari, 7 mars, 4 och 25 april, 30 maj samt 26 september 2024. I händelse av att sammanträdestiderna ändras finns möteslokalen tillgänglig.

Beslutsunderlag

VN beslut 2023-08-31, § 22

Ärendets behandling

Valnämnden beslutade om sammanträdesdagar och tider 2024 vid sammanträdet 2023-08-31, § 22.

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Ordförande Ingrid Ragnar (KD)

Beslutet skickas till

Valsamordnaren för åtgärd - kalenderinbjudan till nämndens ledamöter/ersättare och valkansliet

Sektor Verksamhetsstöd (ekonomi)

Valnämnden

Dnr VN-2023-25

§ 28. Beslut om arvode under folkomröstning, val till riksdag, region- och kommun samt till europaparlamentet

Beslut

Valnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta om

- utökad ersättning till ordförande, vice ordförande och röstmottagare i vallokal
- ersättning till kontaktpersoner för interna lokaler i beredskap under förtidsröstningen
- utökad ersättning för fördjupad utbildning för ordförande, vice ordförande och arbetsledare

Ordförande, fast arvode	Vallokal	4 500
Vice ordförande, fast arvode	Vallokal	4 500
Röstmottagare, fast arvode	Vallokal	3 000
Kontaktpersoner för interna lokaler i beredskap, ej tjänstgörande per tillfälle	Förtidsröstning	250
Fördjupad utbildning för ordförande, vice ordförande och arbetsledare, fast arvode	Vallokal Förtidsröstning	600
I övrigt gäller samma ersättningsnivåer i enlighet med fullmäktiges tidigare beslut		
Kontaktpersoner för interna lokaler i jour, fast arvode	Vallokal	1 200
Kontaktpersoner för interna lokaler i tjänst, timersättning	Vallokal	250
Utbildning, fast arvode per tillfälle	Vallokal Förtidsröstning	400
Reserver i beredskap, ej tjänstgörande	Vallokal Förtidsröstning	600
Arbetsledare, per tillfälle	Förtidsröstning	300
Arbetsledare, röstmottagare, ambulerande röstmottagare, timersättning	Förtidsröstning	250

Valnämnden

Ambulerande röstmottagare i beredskap, per tillfälle	Förtidsröstning	250

Ersättningsnivåerna införs i Riktlinjer för ersättning till förtroendevalda och gäller tillsvidare. Ersättningen omfattar all tid som läggs ned för uppdraget och utgör beskattningsbar inkomst. I ersättningen ingår även de merkostnader som uppkommer vid användande av sin privata kommunikations- och teknikutrustning.

Även tillhandahållande av egen förtäring samt tid för att iordningställa lokalen före och efter genomförd rösträkning samt att ordförande och vice ordförande kör valesdlar till valnämndens mottagning på valnatten räknas in i ersättningen.

Resersättning utgår till kontaktpersoner vid interna lokaler för uttryckning till vallokal med egen bil, ambulerande röstmottagare vid röstmottagning samt till ordförande och vice ordförande för transport av valesdlar till valnämndens mottagning på valnatten. I övrigt utgår reseersättning om avståndet från röstmottagarens bostad till röstningslokal är minst 6 km i enlighet med gällande riktlinjer.

Valnämndens ledamöter och ersättare som deltar vid utbildningstillfällen, tjänstgör som röstmottagare, ambulerande röstmottagare, arbetsledare och support erhåller arvode i enlighet med Östhammars kommuns riktlinjer för ersättningar till förtroendevalda.

Merkostnaden täcks genom omfördelning av ramen som tilldelats valnämnden.

Ärendebeskrivning

I samband med utvärderingen efter valen 2022 framkom det att ersättningsnivåerna behövdes ses över. Det konstaterades att den fasta ersättningen för tjänstgöring på valdagen motsvarade lägre timersättning per antalet arbetstimmar än timersättning för tjänstgöring vid förtidsröstningen.

Valkansliet har gjort en översyn av ersättningsnivåerna och föreslår att det fasta arvodet ändras för ordförande/vice ordförande och röstmottagare på valdagen samt att det fasta utbildningsarvodet höjs till ordförande/vice ordförande och arbetsledare då en fördjupad utbildning sker som kräver längre tid. Även ett beredskapsarvode införs till kontaktpersoner för interna lokaler i beredskap som ej behöver tjänstgöra under förtidsröstningen.

Vidare har grunderna för ersättningen reviderats med anledning av att de ordinarie ambulerande röstmottagarna besitter vårdkompetens samt utgår från den egna bostaden när röstmottagning sker och att upplägget för support har ändrats.

Beslutsunderlag

KF beslut 2022-04-26, § 46

KF beslut 2022-06-14, § 83

Översyn av arvoden (publiceras i arbetsrummet)

Valnämnden

Ärendets behandling

Kommunfullmäktige beslutade om arvode under folkomröstning, val till riksdag, region- och kommun samt till europaparlamentet inför valet 2022.

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Ordförande Ingrid Ragnar (KD) och valsamordnare Kersti Ingemarsson

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen
Kommunfullmäktige

Valnämnden

Dnr VN-2023-24

Dnr VN-2023-9

§ 29. Beslut om begränsat öppethållande i vallokal på valdagen

Beslut

Valnämnden beslutar att inte införa begränsat öppethållande i vallokal på valdagen.

Ärendebeskrivning

Med hänvisning till Valnämndens åtgärdsförslag ska nämnden utreda möjligheten om att begränsa öppethållande i vallokal på valdagen i vissa vallokaler.

Vallokalerna ska som huvudregel vara öppna kl. 8.00–21.00. Valnämnden får i undantagsfall begränsa tiderna om väljarna i ett valdistrikt ändå bedöms få tillräckligt goda möjligheter att rösta. Vallagen innehåller vissa minimikrav på öppethållande i vallokal, kl. 9.00–13.00 samt kl. 17.00–21.00. Innan valnämnden fattar beslut om begränsat öppethållande i vallokal ska samråd ske med länsstyrelsen (4 kap. 21 § vallagen). Alla samråd med länsstyrelsen ska ske skriftligen. Vid samrådet och i sitt beslut ska valnämnden motivera varför väljarna ändå bedöms få tillräckligt goda möjligheter att rösta trots begränsningen.

Ärendets behandling

Valnämndens åtgärdsförslag 8

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Ordförande Ingrid Ragnar (KD)

Valnämnden

Dnr VN-2023-28

§ 30. Antagande av Kommunikationsplan 2024

Beslut

Valnämnden antar kommunikationsplanen. (Bilaga 1).

Ärendebeskrivning

Föreligger dokument som beskriver hur arbetet inför EU-valet 2024 i Östhammars kommun ska planeras och genomföras.

Beslutsunderlag

Förslag till kommunikationsplan

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Valsamordnare Kersti Ingemarsson

Beslutet skickas till

Valsamordnaren för åtgärd – publicering i valnämndens arbetsrum
Informationsansvarig; Eva Fischer

Valnämnden

Dnr VN-2023-25

§ 31. Fastställande av Verksamhetsplan 2024

Beslut

Valnämnden fastställer verksamhetsplan 2024.

Beslutet anmäls till kommunfullmäktige i Östhammars kommun.

Ärendebeskrivning

Enligt Östhammars kommuns budgetprocess behöver respektive nämnd ta fram en verksamhetsplan under hösten som delges kommunfullmäktige såsom ett informationsärende till fullmäktigesammanträdet 12 december 2023.

Verksamhetsplan

År 2024 är det val till Europaparlamentet. Valnämnden ansvarar för val i enlighet med bestämmelserna i vallagen och kommunallagen. Utöver det följer valnämnden Valmyndighetens manualer och instruktioner från Länsstyrelsen. Förutom det ordinarie arbetet med val har nämnden beslutat om ett antal uppdrag som sammanfattningsvis innebär:

- Rekrytera ordförande, vice ordförande, arbetsledare, röstmottagare och reserver till våra röstnings- och vallokaler (utökad personalförsörjning)
- Kontrollera röstnings- och vallokaler och se över behovet av särskilda insatser
- Utveckla och förtydliga lokala instruktioner och annat informationsmaterial
- Utveckla utbildningar för ordförande, vice ordförande, arbetsledare, röstmottagare, reserver, support och ambulerande röstmottagare
- Utveckla annonseringens utformning kring val
- Upprätta verksamhetsberättelse 2023
- Upprätta Internkontrollplan för Valnämnden 2024
- Följa upp Valnämndens Internkontrollplan 2024
- Delta i valkonferenser
- Utvärdera EU-valet 2024

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Ordförande Ingrid Ragnar (KD)

Valnämnden

Beslutet skickas till

Sektor verksamhetsstöd; Fredrik Hübinette och Fredrik Borgelin
Chef för enheten Kansli och Upphandling Sara Ersund
Kommunstyrelsen i Östhammars kommun
Kommunfullmäktige i Östhammars kommun
Valsamordnaren för åtgärd – publicering i valnämndens arbetsrum

Valnämnden

Dnr VN-2023-22

§ 32. Fastställande av schema för valdistrikt, valdagen

Beslut

Valnämnden fastställer föreliggande schema att gälla i valdistrikten under EU-valet 2024. (Bilaga 2).

Fördelning av arbetstider för ordförande, vice ordförande, röstmottagare och granskare tas upp i samband med utbildningsdagarna för valdistrikten.

Ärendebeskrivning

Under EU-valet 2024 har vallokalerna öppet kl. 08:00 – 21:00. Förslag till schema för valdistrikten föreligger.

Beslutsunderlag

Förslag till schema för valdagen

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Valsamordnare Kersti Ingemarsson

Beslutet skickas till

Valsamordnaren för åtgärd – publicering i mapp för utbildning

Valnämnden

Dnr VN-2023-27

Dnr VN-2023-9

§ 33. Fastställande av Rutin vid oplanerade avbrott

Beslut

Valnämnden fastställer föreliggande Rutin vid oplanerade avbrott. (Bilaga 3).

Ärendebeskrivning

Med hänvisning till Valnämndens åtgärdsförslag gällande säker förvaring av förtidsröster har rutinen uppdaterats. Nytt förslag föreligger.

Beslutsunderlag

Nytt förslag - Rutin oplanerade avbrott

VN beslut 2022-08-02, § 80

Ärendets behandling

Valnämndens åtgärdsförslag 8 (rutin vid oplanerade avbrott)

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Ordförande Ingrid Ragnar (KD)

Beslutet skickas till

Valsamordnaren för åtgärd – publicering i valnämndens arbetsrum och i mapp för utbildning samt valmaterial

Valnämnden

Dnr VN-2023-23

§ 34. Aktualitetsprövning: Regel för politiska aktiviteter, propaganda och övriga aktiviteter vid röstmottagningsställen i Östhammars kommun

Beslut

Valnämnden beslutar att regeln är aktuell och ska tillämpas vid EU-valet 2024 enligt följande;

Partipolitiska aktiviteter och propaganda

På röstmottagningsställen får inga partipolitiska aktiviteter eller propaganda, som hindrar eller påverkar väljarna i deras val, förekomma i eller i ett utrymme intill vallokalen. Politiska aktiviteter, propaganda eller annat som syftar till att påverka eller hindra väljarna i deras val får inte förekomma inom en radie av 15 meter vid entréerna till röstmottagningsställena.

Valsedelutdelare

Om inte valdistriktets ordförande meddelar annat ska valsedelutdelare som ett riktmärke hålla sig minst 15 meter från ingången till röstmottagningsställe. Valsedelutdelare får inte vistas inne i röstmottagningsstället.

Övriga aktiviteter vid vallokalerna

Om tillstånd ges av kommunal eller privat fastighetsägare för ideella föreningar av opolitisk karaktär att under valdagen verka i anslutning till vallokalen skall detta ske på behörigt avstånd från ingång till vallokal. Som ett riktmärke anges minst 15 meter från ingång till vallokalen om inte valdistriktets ordförande bestämmer annat.

Röstmottagarnas anvisningar

Valdistriktets ordförande och övriga röstmottagare ansvarar för att upprätthålla ordningen på röstningsmottagningsstället. Det innebär en rättighet och skyldighet att, enligt 8 kap 4 § vallagen, ge anvisningar till personer som uppehåller sig i, eller i ett utrymme intill, ett röstningsmottagningsställe. Personerna i fråga ska rätta sig efter dessa anvisningar, exempelvis att flytta sig längre bort från röstmottagningsställets ingång.

Ärendebeskrivning

Föreliggande Regel för politiska aktiviteter, propaganda m.m. var gällande under de allmänna valen 2022. Valnämnden har att ta ställning till om regeln är aktuell och kan tillämpas vid EU-valet 2024.

Valnämnden

Beslutsunderlag

Valnämndens beslut 2022-08-02, § 70

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Ordförande Ingrid Ragnar (KD)

Beslutet skickas till

Valsamordnaren för åtgärd – publicering i valnämndens arbetsrum och i mapp för utbildning samt valmaterial

Valnämnden

Dnr VN-2023-8

§ 35. Informationsärende: Fråga kring ångerrätten

Beslut

Informationen är mottagen.

Ärendebeskrivning

I samband med den nationella valkonferensen 2023 kom fråga om ångerrätten upp och om Valmyndigheten tittar på att ta bort möjligheten att ångerrösta i och med utredningen kring nytt valsedelsystem. I och med detta anses valnämndens åtgärdsförslag överlämnat till valmyndigheten.

Ärendets behandling

Valnämndens åtgärdsförslag 8

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Valsamordnare Kersti Ingemarsson

Valnämnden

Dnr VN-2023-13

§ 36. Informationsärende: återrapportering från Nationell valkonferens

Beslut

Informationen är mottagen.

Ärendebeskrivning

Ordförande Ingrid Ragnar (KD), nämndsekreterare Kersti Ingemarsson och samordnare Tina Luther deltog i den nationella Valkonferensen 5 oktober 2023. En återkoppling från konferensen sker, bl.a. noterades följande;

- Utmaningar med nuvarande system är bl.a. försvunna valsedlar, många olika listor, svårt att förstå och förklara för väljaren, logistik, distribution, säkerhet, ej tillgängligt/anpassat för väljare med funktionsnedsättning och rösträkning.
- Valmyndighetens största förändringsbehov är att valsedelssystemet ses över i syfte att förenkla, förbättra och skapa ett mindre sårbart system som ökar säkerheten i svenska val och bibehåller det höga förtroende som finns för valgenomförandet. Valmyndighetens tankar redovisas om ändrad process i vallokalen och vad de vill införa i Sverige.
- Valbesvären 2022 rörde bl.a. om brister i ordningen vid röstmottagningsställe, felaktig avprickning i röstlängd, felaktigheter i samband med rösträkning, köer till röstmottagningsställen, presentation av valundersökningar innan röstmottagningsställena stängt, och felaktigheter i valmaterial riktat till synskadade
- Den som kandiderar på en lista bör inte arbeta som röstmottagare eller vid rösträkningen, räkna eller på annat sätt hantera rösterna i det val kandidaturen avser.
- Dagen innan onsdagsräkningen ska förberedelser ske. Vid onsdagsräkningen kan personal från förvaltningen hjälpa till att, i grupper, granska röda kassar och förtidsröster från valdagen samt genomföra röstsammanräkningen. Det är viktigt att ha beredskap för felsorterade röster, samverka med valsamordnare i grannkommuner och förbereda valnämnden för dagen.

Övrig information;

Statsbidraget Regeringen kommer att besluta en förordning, i sedvanlig ordning. Den brukar beslutas i december 2023 inför EU-val och träda ikraft i januari 2024. Därefter kan statsbidraget beslutas och betalas ut. Men totalbeloppet som är avsatt i budgetpropositionen är beräknat på samma sätt som tidigare år, sedan beror det ju på befolkningsförändringar hur fördelningen exakt blir per kommun. Kort kan man säga att det är ett riktat bidrag till kommuner som används till att genomföra val. Valmyndigheten kommer gå ut med

Valnämnden

information och be kommunerna kontrollera kontonummer samt informera om hur det räknas ut, när vi får besked om statsbidraget.

Utbildning Valmyndigheten rekommenderar en fysisk utbildningsträff för alla röstmottagare. Det är ett bra tillfälle att träffas och kunna ställa frågor. Det undantar inte möjligheten att ha en del av utbildningen som självinläring. T.ex. föreslår vi att röstmottagarna ser filmerna hemma innan utbildningstillfället. Det som är viktigt är att röstmottagarna känner sig trygga i sin roll och kan utföra sina uppgifter korrekt. Exakt hur utbildningsupplägget ser ut i respektive kommun kan variera.

Röstlängden Valmyndigheten skickar ut röstlängderna så de finns hos kommunerna senast 5 juni 2024.

Ambulerande röstmottagare Det finns västar att beställa

Konferens SKR anordnar Regionala konferenser inför EU-val 2024 i januari/februari.

Beslutsunderlag

Skärmdumpar från konferensen (publiceras i arbetsrummet)

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Valsamordnare Kersti Ingemarsson

Valnämnden

Dnr VN-2023-8

Dnr VN-2023-9

§ 37. Godkännande: annonser ambulerande röstmottagning och central distribuering av namnvalsedlar

Beslut

Valnämnden godkänner annonserna gällande ambulerande röstmottagning och central distribuering av namnvalsedlar.

Annonsering gällande ambulerande röstmottagning sker vid två tillfällen under våren i enlighet med antagen kommunikationsplan.

Information om central distribuering av namnvalsedlar publiceras på kommunens interna och externa hemsida samt skickas ut till politiska gruppledare i Östhammars kommun.

Ärendebeskrivning

Valnämnden har beslutat

- att en separat, lättläst och tydlig annons ska publiceras i lokaltidningen AnnonsNytt vid två tillfällen under våren 2024 samt att
- en separat information om central distribution ska publiceras på kommunens interna och externa hemsida samt skickas till kommunens politiska gruppledare.

Förslag till annonser föreligger.

Beslutsunderlag

Annons, ambulerande röstmottagare

Annons, central distribuering av namnvalsedlar

Ärendets behandling

Valnämndens beslut 2023-08-31, § 12

Valnämndens beslut 2023-08-31, § 14

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Valsamordnare Kersti Ingemarsson

Valnämnden

Beslutet skickas till

Valsamordnaren och informationsansvarig för åtgärd -

Ambulerande röstmottagning; annonsbeställning, publicering på kommunens interna och externa hemsida samt utskick till enhetschefer för hemtjänst och särskilda boenden

Central distribuering av partiets namnvalsedlar; publicering på kommunens interna och externa hemsida samt utskick till kommunens politiska gruppledare.

Valnämnden

Dnr VN-2023-26

§ 38. Avstämning: Verksamhetsskyddsanalys inför EU-valet 2024

Beslut

Informationen är mottagen.

Ärendebeskrivning

Information lämnas om påbörjade diskussioner kring framtagandet av en generell verksamhetsskyddsanalys för länets kommuner inför kommande val.

Preliminärt kan ett utkast av verksamhetsskyddsanalysen presenteras på valnämndens sammanträde i februari 2024 och om möjligt kan dokumentet antas av valnämnden under mars – april månad 2024.

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Säkerhetsskyddschef Malin Hübinette

Beslutet skickas till

Beredskap i Östhammars kommun

Säkerhetsskyddschef Malin Hübinette

Valnämnden

Dnr VN-2022-25

§ 39. Avstämning: uppdrag enligt verksamhetsplan 2023

Beslut

Informationen är mottagen.

Ärendebeskrivning

Utöver det ordinarie arbetet med val har valnämnden beslutat om ett antal uppdrag inför valet 2024 som sammanfattningsvis innebär:

Pågår	Rekrytera röstmottagare, ordförande och arbetsledare till våra röstnings- och val-lokaler (utökad personalförsörjning)
Genomfört	Utreda andra möjligheter till telefonsupport
Genomfört	Utreda administrativt upplägg för bokning av ambulerande röstmottagare
Genomfört	Utreda nyckel/tagg frågan till röstnings- och vallokaler
Genomfört	Utreda möjlighet att använda föreningar som avlastning vid vallokaler
Genomfört	Utreda om valkansliets arbetslokal kan nyttjas för möten i andra kommunala sammanhang
Genomfört	Utreda om införande av städning i valkansliets arbetslokal genom stadenhetens omsorg
Genomfört	Utreda förtidsröstningslokalernas öppethållande tider
Genomfört	Utreda möjligheten till förkortat öppethållande, kvällstid i vallokal på valdagen (vissa vallokaler)
Genomfört	Utreda möjlighet till nya röstningslokaler i Östhammar, Alunda och Gimo
Genomfört	Utreda möjlighet till nya vallokaler i Östhammar och Gimo
Genomfört	Utreda möjlighet till förbättrad belysning i vallokal Öregrund
Genomfört	Upphandla rymliga förvaringslådor för valmaterial som kan förses med kodlås till röstnings- och vallokaler
Pågår	Utveckla och förtydliga lokala instruktioner och annat informationsmaterial
Pågår	Utveckla utbildningar för support, ambulerande, röstmottagare, arbetsledare och ordförande
Genomfört	Utveckla avstämningar av valkansliets checklistor
Genomfört	Utreda fråga kring ångerrätten
Genomfört	Utreda möjlighet till digitalt ifyllningsbara tjänstgöringsblanketter
Pågår	Utveckla annonseringens utformning kring val
Genomfört	Utreda möjlighet att hjälpa partierna med distribution av namnvalsedlar
Pågår	Upprätta Internkontrollplan för Valnämnden 2024 i slutet av 2023.

Beslutsunderlag

Verksamhetsplan 2023 (finns publicerad i arbetsrummet)

Valnämnden

Ärendets behandling

Valnämndens presidium fastställde verksamhetsplan för valnämnden 2023 den 7 november 2022. Verksamhetsplanen anmäldes till valnämnden vid sammanträde den 30 november 2022. En redovisning skedde på valnämndens sammanträde den 31 augusti 2023.

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Ordförande Ingrid Ragnar (KD)

Valnämnden

Dnr VN-2023-13

§ 40. Anmälningsärenden

Beslut

Informationen är mottagen.

Ärendebeskrivning

Skrivelse från Alternativ för Sverige – undersökning, central inlämning för distribution av namnvalsedlar föreligger.

Beslutsunderlag

Skrivelse från Alternativ för Sverige

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Ordförande Ingrid Ragnar (KD)

Eva Fischer

Kommunikatör

Kommunikation & Kundtjänst

Östhammars kommun

2023-10-17

EU-val 2024 - Kommunikationsplan

Det här dokumentet beskriver Östhammars kommuns kommunikationsarbete inför EU-valet 2024.

Innehåll

1. Inledning	3
1.1. Summering	3
1.2. Mål och syfte	3
1.3. Övergripande mål	4
Veta	4
Känna	4
Göra	4
Så här ska vi uttrycka oss (tonalitet)	4
1.4. Målgrupp	4
Berörda:	4
Vill bli informerade:	4
2. Kommunikationskanaler	5
2.1. Budskap	5
Grundläggande budskap till röstberättigade:.....	5
Grundläggande budskap till röstmottagare:.....	5
3. Ansvar	6
3.1 Media	6
4. Kriskommunikation	7
5. Påverkanskampanjer/desinformation	7
6. Risker	8
7. Planerade kommunikationsaktiviteter	8

1. Inledning

1.1. Summering

Den 9 juni 2024 är det EU-val. Inför valet behöver Östhammars kommun genomföra informationsinsatser för att kommunens röstberättigade ska få tillräcklig och tydlig information om när, var och hur de kan rösta.

Inför, under och efter valet krävs olika kommunikationsinsatser för att valet ska kunna genomföras på ett tryggt, säkert och korrekt sätt. För Östhammars kommun är det viktigt med ett högt valdeltagande, att alla känner att de har möjlighet att rösta och att det är tydligt hur och var röstning sker därför är en enkel, tydlig och trovärdig kommunikation avgörande.

Vi behöver kommunicera proaktivt för att kunna förhindra eventuell ryktesspridning som kan påverka väljarna att göra fel – exempelvis att gå till fel röstnings- eller vallokal. Dessutom behöver alla som arbetar inför och under valet få tydlig och relevant information så att de kan göra ett bra jobb.

Förtidsröstningen startar den 22 maj 2024 och pågår till och med valdagen den 9 juni 2024. Totalt finns det 10 förtidsröstningslokaler och 13 vallokaler.

Valnämnden i varje kommun är en lokal valmyndighet som ansvarar för att planera och samordna genomförandet av valet. Valnämnden ansvarar även för den preliminära räkningen av rösterna, dels på valkvällen och dels på onsdagen efter valdagen, den så kallade onsdagsräkningen.

Kommunens valkansli rekryterar och utbildar cirka 150 röstmottagare och ansvarar för att det finns röstnings- vallokaler. Valkansliet ser även till att nödvändigt material finns på plats när röstning ska genomföras.

Kommunen ansvarar för att röstberättigade invånare får information om var vallokalerna finns, vart man kan förtidsrösta, vilken hjälp invånare kan få om man har svårt att ta sig till vallokalen (ambulerande röstmottagare) eller vistas utomlands under valet (brevröstningspaket). Valnämnden har utsett två ordinarie ambulerande röstmottagare som har professionell kompetens för att kommunicera med äldre med sjukdomstillstånd. Nämnden har också utsett två ersättande ambulerande röstmottagare från den egna nämnden.

Valmyndigheten skickar ut röstkort till alla röstberättigade i Sverige i god tid innan förtidsröstningen påbörjas inför EU-valet 2024.

1.2. Mål och syfte

Mål och syfte för Östhammars kommun är att valet ska genomföras på ett tryggt och säkert sätt inom den givna tidsramen. Intressenterna är kommunens röstberättigade medborgare samt röstmottagare. Röstmottagare är de personer som rekryteras för att jobba med valet.

Inför och under valet ges information om röstkort, förtidsröstningslokaler, öppettider, vallokaler, ambulerande röstmottagning och hur man röstar med bud. Huvudbudskapet ska förmedla när, var och hur man röstar. Eftersom det finns en ökad efterfrågan från väljare att förtidsrösta ska informationen om förtidsröstning vara lättillgänglig.

Målet är att ge kommuninvånare tydlig, tillräcklig och tillgänglighetsanpassad information så att det blir enkelt att rösta i Östhammars kommun. På så sätt kan vi minimera eventuella oklarheter hos kommunens väljare.

1.3. Övergripande mål

Veta

Röstberättigade ska förstå hur det går till att rösta vad valet avser, samt när och var man kan rösta. Röstmottagare ska förstå hur röstningen går till och vad deras uppdrag är.

Känna

Röstberättigade och röstmottagare ska känna att vi genomför ett säkert och tryggt val.

Göra

Kommunikationen ska leda till att röstberättigade använder sin demokratiska rätt att rösta.

Så här ska vi uttrycka oss (tonalitet)

Alla har rätt att förstå informationen, därför ska vi skriva på ett sätt som gör våra texter lätta att ta till sig. Vårt språk ska vara tydligt, begripligt och anpassat till målgruppen.

1.4. Målgrupp

Berörda:

- Röstberättigade
- Röstmottagare
- Särskilt prioriterade målgrupper; personer som har svårt att ta sig till en röstningslokal på egen hand, har svårt att förstå svenska och till förstagångsväljare.

Vill bli informerade:

- Valnämnden/valkansliet
- Ordförande och vice ordförande i valdistrikt
- Arbetsledare i förtidsröstningslokal
- Röstmottagare
- Medarbetare som jobbar med valet

2. Kommunikationskanaler

För att Östhammars kommuns invånare ska hitta aktuell information på ett tillgängligt sätt är kommunens webbplats osthammar.se den huvudsakliga informationskanalen. För generell information om valet hänvisar vi till Valmyndigheten, val.se.

För att nå ut med informationen till alla väljare används även kompletterande kanaler såsom annonser och sociala medier. Med anledning av att Östhammars kommun är en finsk förvaltningskommun länkar vi till val.se där information om valet finns översatt till finska och andra språk.

På kommunens webbplats, osthammar.se, länkar vi till val.se där man hittar tillgänglighetsanpassad information om valet.

Följande kommunikationskanaler används för att nå identifierade målgrupper:

Kanalval	Röstmottagare	Röstberättigade	Valnämnden
www.osthammar.se/EUval24	X	X	
Kommuns facebook		X	
Kommuns Instagram		X	
Möten	X		X
Personliga kontakter	X	X	X
Press	X	X	
Annonser, AnnonNytt	X	X	
Annonser, UNT	X	X	
Info. vid vallokaler		X	
Utbildningstillfällen	X		X
osthammar.se - Valnämndens information - Länk till Val.se		X	

2.1. Budskap

Grundläggande budskap till röstberättigade:

- Hur valet går till och hur man röstar. Vi är en opolitisk organisation som ska göra det möjligt för medborgare att rösta.

Grundläggande budskap till röstmottagare:

- Hur valet går till och vilka rutiner som finns för röstmottagare. Särskild vikt läggs vid säkerhetsrutinerna, det vill säga hot, röstfusk och påverkan.

3. Ansvar

Kommunikatör, Eva Fischer:

- ansvarar för kommunikation mot berörda målgrupper i definierade kanaler
- samordnar kommunikationen
- ansvarar för kommunikationsinsatserna
- pressansvarig
- stötta valsamordnare i kommunikationsfrågor.

Valsamordnare, Kersti Ingemarsson:

- ansvarar för möten och personliga kontakter mot valnämnden, arbetsledare och röstmottagare i röstningslokal, ordförande och vice ordförande och röstmottagare i vallokal
- hålla sig uppdaterad om kommunikationsplanen och kommunikationsaktiviteter
- rekrytering av röstmottagare
- samordnare för genomförandet av val.

Säkerhetsansvarig, Malin Hübinette, säkerhetsskyddschef:

- ansvarar för frågor som rör säkerhetsinformation mot valnämnden/valkansli, arbetsledare, ordförande och vice ordförande i valdistriktet, röstmottagare och andra berörda som vistas i röstningslokaler.

3.1 Media

Frågor från medier fördelas enligt följande:

- Pressansvarig samt koordinera frågor från medier: Kommunikatör, Eva Fischer.
- Valnämndens arbete och ansvar: Valnämnden ordförande Ingrid Ragnar (KD), vice ordförande Lennart Owenius (M) och andre vice ordförande Mika Muhonen (S).
- Om kommunens arbete: Valsamordnare, Kersti Ingemarsson.
- Säkerhet: Säkerhetsansvarig, Malin Hübinette.

4. Kriskommunikation

Vid oväntade händelser som kan påverka valet och utvecklas till en kris ska kommunens ordinarie rutiner för kriskommunikation användas.

Prioriterade externa kanaler:

- Kommunens webbplats
- Kommunens sociala medier (Facebook och Instagram)
- Press

Prioriterade interna kanaler:

- Intranät Ines

Ansvarig för kriskommunikationen är kommunikatören i samråd med valsamordnare och säkerhetsskyddschef. Vid misstanke om att en kris föreligger eller om en händelse av allvarlig karaktär har skett ska följande målgrupper alltid informeras:

- Valnämnden
- Valkansliet
- Kommundirektören
- Kommunikationsansvarig för kommunledning

5. Påverkanskampanjer/desinformation

Påverkanskampanjer är vilseledande eller oriktig information eller annat agerande i syfte att påverka beslutsfattare och opinionen samt röstberättigade.

Regeringen, riksdagen och MSB (Myndigheten för samhällsskydd och beredskap) anser att påverkanskampanjer är ett säkerhetshot. Detta skulle exempelvis kunna vara vilseledande information om hur man röstar, försök att undergräva förtroendet för valadministrationen, ryktesspridning om, eller hot mot tjänstemän som ansvarar för att genomföra valet.

Om vi blir utsatta för en påverkanskampanj ska vi kommunicera enligt följande:

1. **Bedöm** vad som pågår, hitta lämpliga åtgärder, kontrollera fakta. Detta gäller oavsett om kampanjen bedöms vara legitim eller inte.
2. **Informera** och bemöt felaktig information. Korrigera där det är möjligt.
3. **Förespråka**, kommunicera aktivt och utåttriktat i syfte att stärka den egna positionen. Ha en dialog med lämpliga målgrupper.
4. **Försvara** och avslöja när uttalanden ej är legitima. Blockera och ta bort användare på sociala medier.

Checklistan, ovan, utgår från *Att möta informationspåverkan* från MSB. Länkar till information om desinformation på MSB.s hemsida:

[Grundkurs för Skydd mot informationspåverkan \(msb.se\)](#)

[Skydd mot informationspåverkan \(webbkurs\) \(msb.se\)](#)

6. Risker

Inför EU-valet 2024 kommer en Verksamhetskyddsanalys finnas tillgänglig.

Påverkanskampanjer

Risk att valet påverkas av desinformation och kampanjer från organisationer där kommunen och valnämnden inte har någon insyn. Åtgärd, se avsnitt 4 samt 5 ovan.

Röstmottagarnas kunskap

Risk att röstmottagarna inte har eller inte upplever att de har tillräckliga kunskaper om hur de ska agera vid hot i röstnings- vallokalerna, misstanke om röstfusk, misstanke om påverkan och/eller allmänna säkerhetsfrågor. Åtgärd, röstmottagarna genomgår utbildning, utför kunskapsprov och får lokala instruktioner från valnämnden.

7. Planerade kommunikationsaktiviteter

Nedan finns information om vilka kanaler som kommer att bli aktuella.

Kanal	Syfte
Kommunens webbplats osthammar.se	Samla och tillgängliggöra aktuell information. Erbjud information på andra språk. Publicera aktuella nyheter. Rekrytera röstmottagare.
Annonsering, tryckt och digital, i lokaltidning Annonsnytt/UNT	Uppmärksamma och informera om valet samt hänvisa till osthammar.se och val.se för mer information. Rekrytera röstmottagare.
Östhammars kommuns sociala medier	Skapa engagemang och sprida information om valet. Rikta information till olika målgrupper. Rekrytera röstmottagare.
Digitala skärmar Biblioteken/Bruksgymnasiet	Informera om valet, var och när man förtidsrösta i kommunen.
Intranätet Ines	Informera medarbetare om EU-valet. Rekrytera röstmottagare.
Tryckt information	Göra den viktigaste informationen tillgänglig för alla röstberättigade i Östhammars kommun. Riktad information till enhetschefer för hemtjänst och särskilda boenden. Förmedla information om valet till personer som saknar digital vana som komplement till webben och övriga kanaler.
Gatupratere och skyltar	Vägleda röstberättigade utanför röstnings- och vallokaler.
Östhammar Direkt	Förmedla information om valet till besökare.
Valnämndes supportteam	Förmedla information om valet och besvara frågor från röstmottagare och allmänheten.

Inför valet

När	Vad
September 2023 – Mars 2024	Rekrytera röstmottagare och genomföra informationsmöten om vad uppdraget innebär.
September – December 2023	Boka röstnings- och vallokaler.
November 2023	Kontroll-sammanslagning av vallokaler för valdistrikt.
Januari – Maj 2024	Informera röstmottagare om deras uppdrag och placeringar.
Februari 2024	Publicera allmän information på www.osthammar.se om valet, förtidsröstningslokaler och öppettider.
Mars 2024	Kontroll av röstnings- och vallokaler samt behov av särskilda insatser.
April 2024	Kallelse till utbildning för ordförande, vice ordförande, arbetsledare, röstmottagare med information och handledning.
April 2024	Kallelse till utbildning för ambulerande röstmottagare och supportbemanning.
April – Maj 2024	Annonsera om att rösta med bud eller ambulerande röstmottagare ska göras vid två tillfällen under våren. I dagspress och FB.
Maj 2024	Packning och utkörning av valmaterial.
Maj 2024	Genomföra utbildningar.
Maj 2024	Annonsera om röstnings- och vallokaler samt öppettider vid ett tillfälle under våren. I dagspress och FB.
Maj – Juni 2024	Förtidsröstningen pågår. Valkansliet och valnämndens presidium tillämpar support.
Maj – Juni 2024	Kommunikatör bevaka informationsflöden kopplat till valet, utifrån informationssäkerhet. Eventuellt lyfta ärenden till nämnden.

Valdagen 9 juni

När	Vad
Juni	Höjd beredskap för att snabbt kunna kommunicera förändringar eller andra händelser.
Juni	Alla ledamöter och ersättare i Valnämnden inklusive utsedd bemanning från valkansliet tjänstgör växelvis från kl. 07:00 till midnatt.

Valnämndes preliminära röstsammanräkning (onsdagsräkning) 12 juni

När	Vad
Maj	Kungörelse och annonsering på kommunens digitala anslagstavla.
Juni	Preliminär röstsammanräkning. Utsedda ledamöter i valnämnden, inklusive utsedd bemanning från valkansliet tjänstgör.

Efter valet

När	Vad
Juni - Juli	Kommunicera valresultat på osthammar.se (länk till val.se).
Juni - September	Utvärdering av genomfört val.

Schemaläggning för valdagen

EU-valet 2024

Vallokalerna har öppet 08:00 – 21:00. När röstningen har avslutats genomförs en preliminär rösträkning i valdistriktet

07:00 – 08:00	Alla, förutom granskare	Avstämning Närvarokontroll
08:00 – 11:00	Ordförande 3 röstmottagare	Röstmottagning
09:00 – 12:00	2 granskare av förtidsröster	Invänta Postnord för leverans av förtidsröster Kontrollräkna Meddela antal till valnämnden Påbörja granskning av förtidsröster
11:00 – 14:00	Vice ordförande 3 röstmottagare	Röstmottagning
13:00 – 16:00	2 granskare av förtidsröster	Fortsatt granskning av förtidsröster om det finns röster kvar för granskning (alternativ att hjälpa andra valdistrikt)
14:00 – 17:00	Ordförande 3 röstmottagare	Röstmottagning
17:00 – 20:00	Vice ordförande 3 röstmottagare	Röstmottagning
20:00 --	Alla inkl. granskare	Städa undan Preliminär rösträkning Ring in resultatet
Valnatt	Ordförande Vice ordförande	Överlämning till valnämnden

Rutin vid oplanerade avbrott

Gå gärna igenom denna rutin innan arbetet börjar, t.ex. vem som tar vad om behov av att evakuera lokalen uppstår. Hur ni agerar behöver anpassas till lokalens förutsättningar.

Oplanerade avbrott kan ske exempelvis på grund av att någon blir akut sjuk i lokalen, att det börjar brinna eller för att det uppstår en hotfull situation med besökare.

1. Ring 112 och förklara vad som hänt/händer.
2. Avbryt röstmottagningen om det krävs (om det inte går att säkerställa ordningen i lokalen). *
3. Ring valnämndens support 070-211 35 67
4. Anteckna händelsen i protokollet.

*Om röstmottagningen behöver avbrytas:

Förtidsröstning

- Informera alla närvarande om att förtidsröstningen avbryts.
- Se till att uppsamlingslådan är förseglad.
- Förseglingens nummer ska vara noterad i dagrapporten.
- Om lokalen inte behöver utrymmas sitter de som tjänstgör kvar och bevakar uppsamlingslådan och väljarförteckning (i röstningslokalen, synligt för alla som är där).
- Om lokalen behöver utrymmas ansvarar arbetsledaren för att ta med sig uppsamlingslådan och väljarförteckningen. Röstmottagare hjälper till att ta hand om fönsterkuvert, omslag och förseglingar.
- Skydda er själva, uppsamlingslådan och väljarförteckningar utifrån de förutsättningar som finns.
- När röstmottagningen ska öppnas igen kontrolleras att plombering och försegling på uppsamlingslådan inte brutits och att det är samma nummer på dessa som står i dagsrapporten.

Valdag

- Informera alla närvarande om att röstmottagningen avbryts.
- Lägg röstlängden på valurnan, stäng urnan med locket och försegla med valsigill (kuvert med förseglings-kit finns i materiallådan).
- Notera valsigillet nummer i protokollet samt tiden för stängning.
- Om lokalen inte behöver utrymmas sitter de som tjänstgör kvar och bevakar valurna, röstlängd, fönsterkuvert med förtidsröster samt alla omslag (i vallokalen, synligt för alla som är där).
- Om lokalen behöver utrymmas tar ordförande/vice ordförande med hjälp av en röstmottagare alla fönsterkuvert med förtidsröster, valurnan, röstlängden och resultatbilagan och låser in dessa och sig själva (i lämpligt utrymme, t.ex. i en bil i anslutning till lokalen. Övriga röstmottagare hjälper till att ta hand om alla omslag, förseglingar och valkassar.
- När röstmottagningen öppnas igen kontrolleras att valsigillet är obruten och att numret stämmer med det som antecknats i protokollet. Återuppta röstningen och anteckna tiden i protokollet.